

Иерархия иерархии

Paulus pulchri
Paulus pulchri le. Paulus pulchri

БРПРПР ССРР, табл. III

ପ୍ରକାଶନକାରୀ

Digitized by Google

ԱԵՐՅԻՆ ԼՈՒԺ-ԵՐ

ԵՐԱՊԵՏՈՒ

Վաղեքսանդրիա , 25 Նոկտեմբեր :

Վարսելեան Հնդկաստանի ու Չինի վերջն լուրերը՝ մեծ ուրախութիւն պատճառուց տեղայս հասարակութեանը : Մնդղատկան զօրքերը՝ Վավանիստանի ամմեն կազմը մեծամեծ յաղթութիւններ ըրերեն , ու հիմոյ քապուլ մտեր են . բոլոր անդղիացի գերինելը՝ քանի մը հոգիէ ՚ի զար որ չեն կրցեր գտնաւլ , ազատեր են . ու ավղանները լեւները փախած են եղեր :

Անդզիայի յաջողութեանը Զինի մէջ ալ եվելի
մեծ է : Զինացոց կայսրը ստիպւեր է ուրբ ։ Փօ-
գինձէրի առաջարկութէնները ընդունելու ու ստո-
րագրել : Մէկ զաշնազբութիւն մը եղեր է աս եր-
կու տէրութիւնց մէջ , ու չինացիք արդէն առաւ-
ջին պայմանաժամը հասնելով , վեց միլիոն թալեռ-
վճարեր են Չ'նգդզիայի : Վասնը մէկ միլիոն թալեռ-
պիտի ըլլոյ ամմենը՝ որ չինացիք հատուցանելու են-
ինչւան հինգ տարի : Յիշեալ դաշնաց զօրութեամբը
Չ'նգդլու իրաւունք պիտի ունենայ Զինի հինգ զիսա-
ւոր քաղքըներուն մէջ հիւպատուարաններ հաստա-
տել : Վոկէց զատ առուտուրի դաշնիք մը ըրեր է
չինացոց հետ՝ խիստ շահաւոր , ու փօրմօզա կղզին
ալ իրեն արւեր են : Կըսւի նաև թէ անգդզացիք
ինչւան հիմայ հաղար կտոր թնդանօթ առած են չի-
նացոց ձեռքէն , զանազան պատերազմներու մէջ :

ԲԱՆԱՒԹԵԱԿԱՆՔ

Խորթլախներու պատմութիւն մը :

(Հարունակութիւն և վերջ:)

կամ չեր համարձակեր աս նոր հրա-
մանին ան հետազանդ ըլլալու , կամ թէ ճշմարտապէս երկ-
բայրութիւն ունէր իր երկանը երեւնալուն վրայ . սակայն
քաջակերպութ երթալ հոն իր աղախնոյն հետ ժամանակ
ելած տառն է ; Ժամը տասնըմեկին երբոր ամմէն
հակառացներ եր , երկուքնին մէլ էն երան առցիք
գերեզմաննոցը :

Յուրա ու մթին գլշեր մկ ա եւ երկինք հաւաք մէկ
աստղ մըն ալ չէր փալվածը . այլ միպյն ատեն առ են լու-
սինը ամպերուն մէջէն իր լցաը կուտար : Կըբոր գերեզ-
մաննոցին գուռը հասան, վախերնէն գրեթէ փատ կտրած
մնացին հոն երկուքնին ալ . ու կըհարցընէին իրարու թէ
արդեօք համարձակութեամբ աւելի առաջ երթան մի :
Կերեզմանաստունը բնդարձակ մութ տեղ մրն էր , ու

ՂԱ ԼՈՒՐԵՐԸ ՀԱՄԱՆԿԼՈՒՆ պէս, անմիջապէս Վարդակական կա խրկըլեցան, Վէտէա կոչւած անգղիսական շուաբէնարով :

ՎԱՐԴԱԿԱ

Պէտական թիւ , 18 Հոկտեմբեր :

Աս երկրիս երջանիկ խաղաղութիւնը , յանկաբծ
վրդովեցաւ քանի մը զիպւածներու պատճառուաւ ,
բ այս կը յուսացւի թէ որքան ցաւալի ալ եղան նէ
տա նոր դիպւածները , ասիէց հարը առ որիշ գէց
չէտեւ անքներ չն ունենալ :

Դարձապլուսի ու Պիսկիտարյի լեռներուն վըան
կւիւ մը եղաւ քրիստոնեաց լեռնականներուն ու օս-
մաննան զօրաց մէջ , որուն պատճառուը գեռ աղէկ
մը չի որոշւեցաւ :

Ոմանք կը հաստատեն, թէ քանի մը ապստամբ
շէնիքէն յափշտակութիւն ընելուզելով կրիւ ծա-
գեցաւ . ոմանք ալ կը սեն թէ՝ լեռնականներուն
ընդդիմութիւն նէ պատճառը, որոնք չուզեցին ի-
րենց զէնքերը տալ, ինչպէս որ օսմաննեան կառա-
վարութիւնը որոշած էր . ինչոր է նէ, շատ արուն-
եղաւ ու զինւորներու պայտիկ գունդ մը՝ որու վրան
յարձակեցան լեռնականները նեղ ճամբու մը մէջ
ուր տեղ իլինք ամրցած էին անթիւ բազմութեամբ
ստիպւեցաւ Դարապլու փախչելու : Իս տեղի կա-
ռավարիչը Վէհէմմէտ փաշան՝ իսկոյն անկարգու-
թիւն եղած տեղերը գնաց, ու բնակիչները չե վախ-

Հազիւթէ անոր որմունքը կըտեսնըւէին. Երբոր նոծիներուն ու ուռենիներուն տերեւալից ոստերը կերերտըկային, անանկ կերենար թէ մեռեներու ոգիներ էին որոնք կանցնէին կըդառնային հեռլանց: Ենոր մէջ տեղը կար ոսկորներուն պահարանը, ուր տեղ կըդնեն գանգերը ոսմիս բոլը ոսկորները, որն որ մեռելաթաղը գետնի մէջէն կրդտնայ, երբար որդերը ալ էղծերու բան չեն ձգել

վրանին :
Կանթեղի մը մօնշաղ լցոյթ կըփալիւսր հոն պղնձի
ագ սկի մը մէջէն . ճան ճուն չէր լսւէր , լուու թիւնը կը-
էր այս զարհուրելի տեղանքու . միայն հեղիկ հով մը
կը տառերուն տերեւներուն մէջ շնչիւն մը կելլար
րուն այս միջատները խոտերուն տակը ծածկըւած ժուռ
գուղը ձան կըհանեին . վերջապէս քիչ մը հեռուտնց
կըլսւէր գիշերւան թռչունին սուր ձայնը , ծառի մը
վրայէ ... :

Բայց երկու կնկան սիրտը աւելի ևս կըզարհուրեցը-
նէին, ան ցանկապատը անցնիլ ու Փէնօէրի գերեզմանը
երթալը : Կշիկար ատեն տարակուսանքի մէջ մնացին, գեռ
ինչ ընելիքնին չի որոշած . աղախինը սկսաւ քաջալերեց

յընելու համար Պիտկիարս մոռաւ միայն քանի մը
անձանց լնկերութեամբը : Դ.իւ մը ժամանակէն
ետքը բարեկարգութիւնը հաստատեցաւ . բայց նու-
րէն կոփւ մը չի պատահէելու համար լեռնականնե-
րուն ու զօրքերուն մէջ , հաւանութիւն տըլվաւ փա-
շան Պիտկիարայի հանդարտութիւնը՝ ան տեղի բնա-
կիչներուն պաշտպանութեանը յանձնելու : Ա եր-
ջապէս կատարեալ հաշտութիւն ըլլալով՝ մէկ մեծ
հանդէս մը ըրին հն , բազմաթիւ ձիաւորներ 1 ի-
բանանու մայր (չամ) ծառերուն մէջ , զքուանքի
երթալէն ետքը փոշային հետ որ փափագ ունէր
այն կրողմերը սպորտելու :

Աս ժամանակէս ըիչ մը ետքը անցած ամսու
սկիզբները , Եթանանեու Թշկալ ծարը Քան Իսաէ
նի մօս Դամասկոսի Տամբուն վրայ , ուրիշ գիպւած
մըն ալ պատահեցաւ , որու պառհառը Տիւրքինելն
են , ինչպէս կրկարծըւի , իրենց խոռվասէր բարու-
ցը համար : Ասոնցմէ մէկ քանին բանտը զիսեցան ,
որտնք Ապու և աքաղի տրնէն են : Քաղաք-Պէյքն
ալ՝ Ժոմալլազի տրնէն , Նոյնպէս բանտը դրւեցաւ ,
անոր վրայօք տեղեկութիւն ստանալէն ետքը՝ որոնք
կարդարացնեն կառավարութեան վարմունքը երկրին
ապահովութեանը համար :

Ապու-Նաքաղի ու Ժռմալլազի կողմնականները
միտքերնին զբին վրէժ առնելու, ու աս բանը կա-
տարելու համար մեծ բազմութիւն եղած մէկ տեղ
հաւաքւեցան, ու յարձըկւեցան հեծելագունդ օս-
մանցի զօրքերուն վրայ, որոնք առանց թշնամու-
թեան բռնսակ կրկաղմէին Քան-Եսէնի կողմը։ Ես

ու սիրտ տալ իր խաթռունին, որ գլխովին վհատութեան
մէջ ինկած էր: Ա երջապէս սկսան առաջ երթալ, ու մէկ-
ըզմէկու ձեռքէ բռնած ամմէն մէկ քայլ փոխելուն փոսի
մէջ սայթաքւելով ու քիչ մը ձայն լսելուն՝ ետևնին
դառնալով՝ հասան սոսկալի գերեզմանը բոլորովին շն-
չասպատ:

ՂՀա՛ եկալ փէնոէր ըստ Ք. ադէրին , ջերմեռանդու-
թեամբ ծունկ չքիշլով ու խաշին առջևը , որու վրայ իր
էրկանը անունը գրւած էր :

Խի՛ստ աշեկ՝ պատասխան տըւաւ մէկ խըժոռոտ ձայն
մը գիտովին տակէն, ահա՛ ես ալ հոսեմ:

Եւ միջոցիս մեջ խսկոյն գետինը թնտալով բացւեցառ մէզը դուրս ելաւ, ու նոյն խորթլախով որ արդէն տեսնէր էր ՚Քարէրին, դէպի իրեն գալով առջին կայնեցաւ: Խրեք անգամ թոթւեց սաւանը փոսին մէջ, կրակուտ աշլըները կնկանը վրայ դարձուց ու սկսաւ իր խոստացածին պէս կրկնել նոյն խօսքերը որ սենեկին մէջ զուրցեր էր...: Իսյց հազիւ թէ քանի մը խօսք արտաքերեց, կայնեցաւ ու ցնցեց զինքը, որպէս թէ անոնց տըւած վախէն՝ ինքն ալ կըդողար: Կնիկներն ալ անոր

ԱՐԴՅՈՒՅՑՈ ԱՐՄԵՆԻԱՆ

ու շաղկերպի կոմսերը, ու Հայաստանի էլեմենտ գաղաքացին պատկերահանը և Ահավառութեանը հետեւ :

Կայսրը և ովոժի օրմի վաքէն մեկնեցաւ Տեղաբարձրի երթալու, խել մը Խոլոնիացիներու Թողութիւն ընելին ետք, որոնք քաղաքականութեան դէմ յանցանք ընելուն համար մեռնելու զատապարարած էին :

— Կ. Բարձրութիւն Վիքէլ մէծ դուքսը Ուարտիա հասաւ :

— Դրսից քաղաքն ալ կրտկ ըլլալով մոխիր դարձուց գարատունը, բանուը, ձմերանոցը, մաքսատունը, Էլլի վրայի կամու թջը ու 203 մասնաւոր տրները, բանտին մէջ եղողները ազատելու համար շատ աշխատանք քաշեցին :

Կըսւի նուև թէ Փէրմ քաղքին մէծ մասն ալ կրակէն էլեցաւ :

ԱՄԵՐԻԳԻԱ

Վիաոցեալ Ամերիկաներ :

Ներ Երաքի վերջին նամակները անցած ամսուսկիզները գրւած, կը անուցանեն թէ Միացեալ Ամերիկա արհեստաւորները ու երկրագործները և անցած թշրւութեան մէջ են, Էնդղայի մէջ եղողներէն էվլիի : Լւրապայէն բազմաթիւ անձինք եկած էին առ երկիրը որ իրենց ապրուստ մը ճաւրեն . բայց շատ խղճութիւն քաշելով ու չի կրնալ դործ մը գտնալ Հիմակ կը պատրաստը իրենց հայրենիքը դառնալ :

<<<<<————>>>>

ԶԱԿԱՐԱՅՆ ԼՈՒՐԵՐ

Օմբանիա, 7 նոյեմբեր :

Նորին Ուեմութիւն Վիքասքէլ Առուտափառ փաշանի առաջարի առաջարի շողինաւով Խղմիք հասաւ Հառողոսէն, ուր տեղ Ասորիստանէն գալով իր քարանդինան ըրած էր : Աւահանդիսաւոր մանալուն պէս՝ հոս գտնելող երոպական պատե-

մեռելի կերպարանքով, ու վրայի պատանքով : Աէս ժամ չի քշեց իսկոյն բերնէ բերան բոլոր քաղքին մէջ տարածւեցաւ առ գիպածը. այսինքն Ճանասի ըրած խարեւութիւնը հարուստ որբերիին օժիտը յակիշտակելու համար

Դանք մէկալ խորթլաբներուն որոնք անողրմարար տանչեցին սրբարիղ Ճանասը, որ ինքն ալ անտեղի բոլոր աւելրուապաշտ մարդկանց հետ ճշմարիտ խորթլախ կարծեց զանոնք. բայց իր բարեբաղդ նախանձութ Վարթէն-Քէր-Մոր, իմանալով ասոր հնարքը միամիտները խարելու համար, իսկոյն ամմէնուն յայտնեց առ խալութիւնը :

Քադէրին անոր առջի անգամ երկնալը պարզմութեամբ պատմելով Վարթէնին, ան ալ լրտեսելով աղէկ մը իմացած էր Լակատէքի խորամանկութիւնը, և ան դեղի ութ երիտասարդներուն դալուսէ մէկ ըլլալով անոր պէս խորթլախի կերպարանք մտնալին խարեբային ըրած նենգութիւնը խոյտառակելու համար :

Ա երջապէս Քադէրին Փէնոէրը երկու շարաթէն ետք Վարթէնին հետ կարգըւելով՝ Քադէրին Քէր-Մոր կոչեցաւ :

Բազմի նաւերը ողջունեցին Ե. Ամելութիւնը, թնդանոթներ նետեւթիւն Երկուշաբթի օր Խղմիլու կառավարչին հետ քաղաքիս քանի մը կողմերը պըտրուեցաւ բազմաթիւ սպասաւորներով. ու իրեք շաբթի դէպի կէս օր մեկնեցաւ ասկէց կոստանդնութիւնը պօլիս երթալու :

— Աւարիոյ երլորդ ծովապետ Պ. Գանտիէլը անցած ուրբաթ օր հասաւ հոս Աէլանիքի կողմէն, Աւուրէ ֆրէկաթով :

— Ռուսաց պատերազմական պահիքը թէմիսգործ կոչուած, կիրակի առառու մեկնեցաւ ասկէց . բայց նաւահանդիսաւուն դուրս ռուսաց ուրիշ պատերազմական պահիքի մը հանդիպելով քալամէտ անունով, որ Խղմիլ կուգար, անոր հետ մէկ տեղ էտ զարձաւու եկաւ վերստին երկաթ նետեց :

— Էնցած շաբթ օր օսմանեան պատերազմի պուիք մը եկաւ հոս կոստանդնուպոլիսէն :

— Էնդղիսական կրկնայարկ նաւը Նախաւ կոչուած, անցած շաբթու առ նաւահանդիսաւը հասաւ Մալդայէն . կըսւի թէ նամակներ բերած է Պօլոյ անդղիսական գեսպանին :

Սկզբ յարգի թղթակիցը Պամպայու կրծանուցաւ նէ իր մանաւոր թղթովը Յոկումեթիւն էվլիսէն առ առինք որ առ օրերս հասաւ հոս : Էնդղիսպի ու Զինանցին մէջ կատարեալ հաշտութիւն եղերէ, օգոստոսի 9 ին Ամբին քաղաքին քովը Վորուալիս ըսւոծ արքայական նաւին մէջ :

« Հաշտութեան գլխաւոր պայմանները հետեւալ նելին են :

1. Երկու տէրութեան մէջ պիտի ըլլայ հաստատ հաշտութիւն ու բարեկամութիւն :

2. Չինացիները 21 միկն թալէս պիտի հասուցանին անդղիսցիներուն . ու առ գումարը ներկայ տարւոյս ու հետապոյ իրեք տարւան մէջ պիտի վճարւի :

3. Քանիթօն ծովեղերեայ քաղաքը, Էմօյ, Ֆուլ չուՓու, Կինկալո ու Յանդայ բայց պիտի ըլլայ անդղիսցի վաճառականներուն . Էնդղիսպի տէրութեան

Որչոփ պարզամտներ դեռ կըդանըւին աշխարհիս մէջ որոնք թէ օր գիպածով մը ասանկ խաբեբաներու հանդիպելու ըլլան, իսկոյն կըհաւասան առանց քննութիւն մը ընելու, ու կըսկին ասդին հրատարակել իրենց առաջարարանը տեսաւածը : քիչ մըն ալ իրենք էվիդնելով քան : Էտենօք Գաղղիսպի և բոլը Լարոպաչի մէջ յամախ կերենային խորթլախները, բայց քանի օր գիպաւութեան լոյս տարածւեցաւ, գրեթէ անոնք ալ անյայտ եղան, ու մէյմալ չի համարձակեցան կենդանիներուն այցելու դառնութիւնը :

Պարգմանեաց ՚ի գաղղիսպանէ
Հ. Ա. Յ.:

Խղճանքը շատ ընտիր գիրք մըն է բարզական վարդապետութեան . պէտք է որ ստեղ աչք անցունենք աս գիրքը :

Պասկալ:

Կողմէն զործակալներ նատելու են յիշեալ բաղաք ներուն մէջ . ու օրինաւոր որոշում պիտի հաստատ էր ու հաստարակւի թէ ներս մտած և թէ դուրս ելած վաճառքներուն գիներուն վրայ :

4. Հօնկնդ կղղին և Ահավառութեան Անգղիսայի թագուհին յանձնըւելու է, անոր ժառանէն ներուն ու յաջորդներուն :

5. Չինացիները բացարձակապէս ու առանց պայմանի պիտի ազատ ազատ և Ահավառութեան Անգղիսայի թագուհին ամմէն հաստակները, թէ երուալայի ըլլայ և թէ հնղիկ, որոնք բանտը եղած ըլլան Զինանցին օր և իցէ մասին մէջ :

6. Չինացոց կայսրը պիտի հրատարակէ իր կայսերական նշանովը ձեռագիրը պիտի ըլլայ ու կնքովը, չինացոց յանցանքին անյիշողութեան համար հրաման կամ վճիռ, որոնք անգղիսական տէրութեան ծառայութիւններուն մէջ, կատարեալ հաւատարարութեամբ :

7. Թաղթակցութիւն պիտի ըլլայ երկու տէրութեանց պաշտօնատարներուն մէջ, կատարեալ հաւատարարութեամբ :

8. Աս գաշնկներուն կայսրը համութիւն տաւ լին ու 6,000,000 թալէս վճարելէն ետքը՝ անգղիսացոց գուերը պիտի ևլին Անգղիսին ու Շնուն հայ քաղքըներէն . բայց Չուլան ու կուլունգսու կղզնենքը անգղիսացոց ձեռքը պիտի մնան ինչւան 21,000,000 թալէսի գումարը վճարւի, ու յիշեալ ծովեղերեայ քաղքըները բայց պահպան վահւելու համար եղած կարգադրութիւնները կատարեւին :

« Աս լրեկը համերէն ետքը աՓինին գինը սկսուած բարձրանալ :

« Վաղանիստանէն առած լրեկընիս ալ շատ հետեւակներով :

« Անկամական միթերի 6 ին Յօդ զօրապէտը առեր է Վաղանին . աս քաղաքը պաշարեց անի նոյն ամնու 5 ին, ու մէջը լցուն մարդ գտաւ, ու ամրոցին հիւսիսային արևմտեան կողմի լեռները հեծելու քաղաքը ու հետեւակներով ծածկած :

« Քիչէ մը ժամանակ էկմ կենալէն ետքը անգղիսացիները տիլեցին լիւներու գլխուն, ու առտըւնց սկսուամբեր 6, թշնամինները ամրոցը ձգեր փախեր էն : Քրզին քաղաքը իր ամրոցներով մէկ մելու ուրիշ շնուռածքներ կործանեցան : Կըսեն թէ 327 հնղիկ զինւոր անգղիսական զօրքերէն որք գիրի բանը լրեկ էն առաջներէն, ազատեցան գերութիւնէ : Էնդղիսպի կողմէն Յոկի ինկան ու 43 հոգի վրաւուեցան :

« Անկամական միթերի 13 ին, Ահավանէտ Արքարխան 16,000 զօրքով մէկ զին մէջ յաղթըւեցաւ փօլօք զօրպէտէն, որ Նորէն տիլեց Վաղանին տիլեց Վաղանին, ու մէծ յաղթանակը հոն մոտաւ իր զօրքերով լու 16 սեպտեմբերի . թշնամիններուն կողմէն ինկողներուն ու վիրաւուններուն թիւր շատ մէծ է կըսեն . աս անգղիսին երկու թնանօթ ու ուրիշ համբարներ ինկեր են յաղթողներուն ձեռքը իրեք դրօշակով :

Վեր պատուելի թղթակիցը Պիտուայի հետեւակները լրեկը կըգըք, 11 հոկտեմբերի :

« Պրուսայու նախկին Վաղանին պերազատէն Յարդիկան Վարդապետութեան . պէտք է որ ստեղ աչք անցունենք աս գիրքը :

Պիրուսայութ վիճակին Վաշնորդ ընտրըւելով՝ ոմնութ
6 ին հասաւ հոս ցամաքի ճամբայով : Վերաղնեայ
երեւելիները՝ եկեղեցականք և բազմաթիւ ժողովու-
վուրդ՝ ։ Ասեմութեան բարձրապատիւ բդեշ-
խին կողմանէ խրկրւած փառաւոր ձիերովը՝ ի պա-
տիւ Վաշնորդին, նաև ուրիշ ազգաց երեւելինե-
րուն ընկերութեամբը, զիմանորեցին՝ ։ Արբու-
թիւնը քաղաքէս հինգ ժամ հեռու . ու արժանա-
ւոր հանդէսով Ներդիման յարգի կարապիտ աղոյին
տունը բերին զնա, ուր տեղ քիչ մը հանդստանա-
լին եռե, եպիսկոպոսական զգեստով ու հանդիսա-
ւոր թափօրով սուրբ եկեղեցին մուաւ երկրագու-
թիւն ըրաւ, ու վայելուչ ատենախօսութիւն մը ը-
նելով օրէնք ժողովուրդը . որ մեծ ուրախութեան
մէջ էր, իրենց շատոնեցւան բաղձանքին հասնելնուն
համար : Կըյուսանք որ, ։ Արբութիւն Յարու-
թիւն Վաքեպիսկոպուշ, իր գովելք վարքովը և ազ-
գասիսութեամբը հոգ կրտսանի թէ եկեղեցական բա-
րեկարգութեանց և թէ դպրատանց աւելի ծաղկե-
լուն՝ :

“Պալեքէսիրի մէջ տառձկի կնիկ մը կտաւի գործարանի համար, տեղ մը փորելով իր տանը մէջ, երկու փոքրիկ սափոր գտներ է ստկովլեցուն . մէկուն մէջը հին մաներ փարայ , ու մէկլալին հին սոկիներ . ընդ ամենը 15-20 հազար դուռուշի չափ : Աս ըստ տակները իրենց գնովը տարբեր ան տեղի քայլաքաղաքացին տըւեր է . ան ալ հոս խրկած էր և . Ասե . Տիլավէր փաշային , որ մենք ալ տեսանք : Տարձը բագոյն Վարանը կողմանէ ուղեցին աս ստակները իրենց ամաններովը , որոնց փոխարէնը պիտի խրկեն : Ասոնց մէջ տառձկին հազուագիւտ հին ստակներէն (անդիքա) չի կար”:

Բրուսիային կը գրեն :

Պէրլին քաղաքի մէջ քանի մը անձինք մէկ եղած
միտք ունին թատրոն մը հիմնելու , ուր տեղ պիտի
ներկայացնեն բոլոր պատմութիւնները ժամանակա-
գրական կարգաւ : Աախ պիտի սկսին աշխարհիս
ստեղծմանէն , ջրհեղեղէն եռ ինչան մեր օրերը :
Ես թատրոնին հարկաւոր մէքենաները , զարդերը ,
դգեստները եռ , պիտի հոգան մեծ փութով . անանեկ
որ բան մը չի պակսի ճշդութեամբ ձեացնելու հա-
մար պատմութիւնները : Քանի մը անւանի հեղե-
նակներ ալ խօսք արւած են որ իրենք պիտի շա-
րադրեն հետզետէ թատրոնին պէտք եղած տևա-
րանները , բնաւ փոփոխութիւն մը չընելով պատ-
մութիւններուն : Ա երջապէս կըխսուանան , որ ինչ
պատմութիւն ներկայացնելու ըլլան նէ , այն ժամա-
նակի շնչեքերը ու հագուստները ճշդութեամբ ցու-
ցունեն :

Գաղղթերէն օրագլութեան մը մէջ հետևեալ հետաքրքրական լուրը կըկարդանք :

“Ենցւան հիմայ քարի , գորտերու ու մսի անձրի .
եկած է աս կողմերը . բայց աս օրվան օրս սկսաւ
նաև կողի անձրւել : Վաղղիա կըսպասէ միշտ որ
վայելէ ինչ որ իրեն խոստացած են . այսինքն խո-
րված արտուրներու (չայլը գուշու) անձրւե մը :

“Ղատեն մը կըզգուցւէր որ մէկ կով մը հինգ գըլ-
խով հորթ մը ծնած է: Ալքիմի օրագիրը կըծանու-
ժանէ անկէզ էվելի զարմանաբին: ալախնքն թէ մէկ

կով մը հինգ հորթը մէկէն ծներ է . որոնց ամմեն
մէկը չափաւոր մեծութիւն ունին եղեր : Ասոնց եր
կուքը ծնամնուն պէս մեռեր են , իրեքը ապօքեր են .
բայց մէկը միայն առողջ էր , կըսէ , միւս երկուքը
հիւանդու էին :

ԱՀիմակ մէկ արքիշ նորաննշան երևոյթ մը տեսնը
ւէր է, որն որ Լոնտրայի օլուադիլները միաբերան
կրհաստատեն, Քօքը Լոքլանդնէր ըսւած լլազիրէն
առնելով: Ըսիկա հատաքրբական լուր մը ըլլուլով
կողմէնք որ մէր ընթելցողներն ալ իմանան:

8 Եւնամաւոյէն կըգրեն յիշեալ օրագրութեանը
15 սեպտեմբերի :

“Ելքնեղընք որ հրատարակես քու յարգելի օ

“ բագրովդ, [թէ ներկայ ամսուս 2 էն ’ի վեր ամմեն
“ իրիկուն կողիի անձրև մը կիջնայ Տրիւնտիւտալի
“ երկիրը Տիւննանուայի մօտ : Աս երկրի մակերեւ.
“ ոյթը գրեթէ մէկ արտավար ու կէս է : Ամմեն
“ առտու գեղացիները կերթան ու մեծ զգուշու
“ թեամք կրժողւն աս կողին՝ որ քանի մը հիւան
“ զութիւններու ալ առողջարար զեղէ : Կըպատմեն
“ նաև թէ շատ հիւանդներ ալ յիշեալ կողիին զօ-
“ րութեամբը բժշկութիւն գտեր են :

Կըստի թէ Փարիզու մէջ մզկիթ մը պիտի շնուն
Ժառատէն Տըպօժու բաւած տեղը, հոն գտնըւող (Օ) ս
մանեանց համար. և թէ աս մզկիթին շնութեան
ծախքը օսմանեան դեսպանը պիտի ընէ :

Հաշիւ եղած է որ հթէ Վնդղիայի պատերազմը
Չինի հետ տարի մը ևս շարունակելու ըլլայ, 500
միլիոն Փրանքի մօտ ծախք ըրած կրլայ Վնդղիա
ինչւան հիմայ պաշտպներու, նաւերու, զօրաց և՛, և՛:

Գրեթէ մէկ զալ մը կայ որ Առուտաց կառավա-
րութիւնը մէկ վանք և մէկ դպրատուն մի՛ հա-
տատած է Փէքին, Հինի մայրաքաղաքը, ուր տեղ
չինացոց լեզուն կըսորվին : Տասը տարին անգամ մը
աս դպրատունը և վանքը կեցողները կրփոխւին . ու
Դեղբաղութիւնն նոր քահանաներ և նոր աշկերտներ
կրխրկւին հոն :

Վատիճանք բարեխառնութեան Զմիւռնիոյ, դիսեալ
՚ի գորէի և եղեալըստ բաժանման վաօմուրի:

			Դ ստու երի :	Յարկու :
Վրբաթ	30	Հոկտմբր +	14 $\frac{3}{4}$ աստիճան	21 աս.
Արագ	31	" + 15 $\frac{1}{2}$	" 00 "	
Խիւրակէ	1 st	Լոյնմբեր +	15 $\frac{3}{4}$	27 "
Հրկուշաբաթի	2	" + 14 $\frac{1}{2}$	" 26 $\frac{1}{4}$	"
Կրեքչաբաթի	3	" + 14 $\frac{3}{4}$	" 23 $\frac{1}{2}$	"
Ծորեքչաբաթի	4	" + 14	" 22 "	
Հինգչաբաթի	5	" + 14 $\frac{1}{2}$	" 25 $\frac{1}{2}$	"

ԱՐԵՎԱՏՅԱՆ ՀԱՅԵՐԸ

ՏԵՇԿԵՐԾՎԱԴՐ

Օմիւռնիա , 7 Վոյեմբեր :

Եւրոպայի առուտուրները զեռ անյաջող վիճակի մէջ են, սնանկութիւնները հետզհետէ շարուակւելուն համար . աս ձախորդութիւնները տեղոյս առուտուրներուն փրայ այ բաւական աղցեկու.

Թիւն ունեցան, ու երեքը յօյն վաճառական մը սը նանկացաւ հոս . որուն ընկերները ևս՝ Մարտիլեյի և, Պօլսոյ, աբգէն սնանկութեան մէջ ինկած են: Վասնց բոլոր պարտքը ըրխ միլիոն դուռուշի կրհասնի . ու քաղաքիս վաճառատիւններուն մէկ քանչիթն ալ մեծ վնաս տրվի: Ալ չուտասեն թէ հարիւրին յիսուն առաջարկեր են առողջ, բայց առնելքի տէրերը դիւ ընդունելու հաճութիւն տրւած չն: Ո երջանիս առ ծնանկութիւններ ան պատճառաւ վաճառաւականները մէկզմէկու վրայ հաւատադրման թիւն չունին . ու առուտուրներուն ալ մեծ վնաս եղաւ:

Ա՞ֆիօն: Զինացոց հաշտութիւնը լսւելով՝ անգ զիացոց հետ՝ աֆիօն ուզողներ եղան. 58–64 դրւուց ծախւեցաւ 60–70 սէփէդ . և հիմայ ապրանք ունեցողները 65 դրւուց կուզէն . հաւանական է որ յիշեալ գինով առնող գտների: Երեկ մէկ մաս ա Փիօն ծախւեցաւ 66 դրւուց . ապրանք ունեցողները կը յուսան որ քանի մը օրին ետև 70 դրւուց պիտի ծախւի:

Սուսամ: Աս տպրանքէն 5000 քիլէ ծախւեցաւ .
Պօյսոյ քիլէն 40 դուռըուշ :

Փալքամուտ : Կուզելի միջու 1500 խանթար ծախս
և ցաւ Անգլիոյ տեսակէն , 78 զուռուշ խանթարը :
Ու բեսուռ տեսակը ուղղողներ շատ կտն ու ինչը ան 110
զուռուշ պիտի առնեն խանթարը , բայց պատրաստ
ապրանք չի կայ . որովհետեւ թ.բեսուռ վերջի շու-
գինաւով իմացւեցաւ որ քանի մը մոտ աս ապրանքէն ծախսեր է հոն 12 ֆիօրինի :

Չամիչ : Գ.Ժուարաւ կըծախւի . անցած շաբ.
թու 800 խանթարի չափ ծախւեցաւ սև եերլի ըս-
ված տեսակէն 26 ½ դուռուշ 29 ¾ խանթարը . և
մէկ մաս ալ Ծիրէի 27 ½ : Գրեթէ 1200 խանթար
ալ Ուռզայի կարմիր չամիչ ծախւեցաւ 55 դուռուշ
խանթարը :

ପ୍ରକାଶକ-ବିଭାଗ

Ղուղղովիկեայ Առակիննեայ Երգք վասն կրօնից :

Աս պատուական զիւրքը Ա իշննայի Վ'խիթարեան
Վ'խաբանութինէն չ . Մատաթիա Կարագուշեանց
գիտնական վարդապետը գաղղիներէնէն թարգմա-
նելով , աս տարի ազնուական Պ . Ն'նուն Ո'ռմաշ-
կանին ծախքովը տպեցին : Հեղնասկը վեց դրբ
մէջ ուսանաւոր չափով , բանսաստեղծական դարձա-
րանքով , ու սքանչելի հմտութեամբ բլիստռնէա-
կան կրօններնու ճշմարտութիւնը կըցուցընէ : Առ
մէն մէկ գրքին ետքէն ալ երկայն ծանօթութիւն-
ներ էվելցուցած է ըուն հեղնասկը , որոնց մէջ հին
հեթանոս փիլիսոփաններուն ու բանսաստեղծներուն
խօսքերը , ըստներուն վկայութիւն կըբերէ . Տին
աղդերուն սովորութեանցը , երևելի մարդիկներուն
բարուցը , բնական պատմութեան ու Փիզիքայի վը-
րայ շատ տեղի կութիւններ կուտայ :

Աս զլբին նիւթոյին պատուականութիւնը , ոճոյն
ազնուութիւնը , ու բնագիրն զեղեցկութեանը հա-
ւասար ուսանաւոր Թարգմանութիւնը , մէջմէկ
զրգիռ են ազգիս ուսումնասէլնէրուն , որ անկից
ստանան . որով թէ՛ Թարգմանչին , ու թէ՛ տպել
առօղջ ազնուականին փափազը կը լեցւի :

Դ ՏԳԵՐԸՆԻ ԱՏԿՔԵՆԵՐՈՒ ՊԼՊՈՅԵ Ե